

ПРОТИВОАЛКООЛЕНЪ ЛИСТЪ

АБОНАМЕНТЪ

За година 10 лв.
Редакторъ: **Ив. П. Андреевъ**.
Варна, улица „Царибродска“, 19.
== Единъ брой 1 левъ. ==

Всѣко лице, което пие умѣ-
рено, тика несъзнателно близки-
тъ си, по слаби отъ него, къмъ
пиянство.

Проф. **Абг. Борелъ**.

Месеченъ органъ на учителския неутраленъ сѣюзъ за борба съ алкоолизма въ България.

Всѣки алкооликъ има сърце, артерии и вени като у старецъ Д-ръ БОАСПЕРЪ.

Не думи — а дѣла!

Комисията отъ първитѣ представители на въздържното движение въ нашата страна е лично поднесла единъ зовъ „До управниците на България“, придруженъ съ единъ потресенъ мартирологъ на жертвитѣ на алкоола и единъ проектозаконъ за ограничѣние алкоола у насъ. Тази „кървава книга на злодействата на алкоола“, — ако можемъ тъй да я назовемъ, — тъй силно фрапира, че човѣкъ неволно се дига на протестъ. Който я непредубедено чете или слуша, не може да се не вслуша въ нея. Да, тъй убедителна е тя!

Комисията е била благосклонно посрещната отъ първитѣ хора на нашата страна. И г. Министръ председателя, г. Министра на финанситѣ, г. Министра на вътрешнитѣ работи, и г. Председателя на камарата, — всички сж признали святостта на въздържната идея, всички сж били щедри въ обещанията, всички сж дали увѣрѣния, че „ще се направи възможното“, като се вложатъ нѣкои положения въ законитѣ на респективнитѣ министерства. Това добре!

Но съ благосклоненъ приемъ, съчувствия и обещания само не се разрешаватъ голѣмитѣ социални въпроси, какъвто е и алкоолизма. За смърдящитѣ рани се искатъ остри хирургически ножове, смели операции и още по-смели оператори. Наистина, морално задоволени сме, ние, въздържниците, че поне ушитѣ и на управницитѣ вече се разтварятъ за голѣмия въпросъ на човѣчеството. Морално подкрепени сме, че нашата идея е призната за сѣбта, правдива, че борбата ни за нейното тържество заслужава подкрепата, намѣсата дори на държавата. Това е една победа за насъ. Разбита е още една стена. Предвижихме се съ още една позиция напредъ къмъ крепостта на алкоолизма.

Но това не задоволява въздържника — активикъ. Той иска не само внимание, отзывчивость, похвали за идеята и обещания за съдействие. Той не обича красивитѣ жестове и пози само. Той е човѣкъ на дѣлото, примѣръ преди всичко. И *словомъ и дѣломъ той работи за идеала на трезвостта*. Нѣма словоохотливци въ нашитѣ редове! Съ думи изказваме умразата си спрѣмо алкоола, съ дѣла (примѣръ) го изхвърляме изъ нашия животъ, не го приемаме и въ най-малки дози, и въ най-невиненъ видъ.

И защото ние сме хора, въ които думитѣ и дѣлата сж съчетани въ едно стройно цѣло, което

назоваваме „трезвеникъ — възбръсникъ“, то ние съ право искаме отъ всички съчувствуещи на противоалкоолната идея, па макаръ тѣ да стоятъ на общественитѣ висини, или да направяватъ държавното кормило, — да бждатъ хора на дѣлото, примѣра.

Изпълнете поне *малкото общино*, господа! Макаръ и малко, вие ще извършите, на всѣки случай, *едно дѣло* къмъ освобождението на стѣнящото въ ноктитѣ на алкоола човѣчество. Съ това Ваше дѣло Вие ще дадете примѣръ на гражданството и импулсъ на младежта въ борбата имъ съ подлия врагъ на личността, семейството, народа и държавата. Съ Вашето дѣло Вие ще окрилите трезвата младежъ, която днесъ недоумѣе — защо държавата въ лицето на своитѣ водачи нехае спрѣмо непомернитѣ злодеяния на единъ народенъ убиецъ, а единъ хлѣбъ открадналия тика въ затвора.

Като всѣки настѣпъ отъ мъртвитѣ думи къмъ живото дѣло Вашето и малко направено ще бжде нещо ценно. Ако за сега не приехте предложението Ви отъ комисията „законъ за ограничаване алкоолизма въ страната“, то съ подходящи клаузи въ законитѣ и разпоредбитѣ на Вашитѣ министерства направете нужната подготовка за най-скорошното внасяне и приемане на самия, по-горе споменатъ законъ.

Отъ хубавитѣ думи минете къмъ творчество, господа управници! Ние чакаме да Ви видимъ дѣлови хора за въздържната идея.

Дѣла, дѣла, а не фрази!...

Ив. П. Андреевъ.

Умерения пиячъ може ли да стане алкооликъ?

Да, може и е такъвъ!

Ето съвсемъ на кратко моитѣ доказателства:
I во Когато въ нашия организъмъ проникнатъ подъ формата на лѣкарства, нѣкои химически съединения или алкалоиди, то тѣ не всички престоиватъ еднакво време въ нашето тѣло. Едни отъ тѣхъ много скоро, следъ четвъртъ часть вече, намираме въ урината на пѣтъ, да напушатъ организма ни, следъ като сж вече проявили своето дѣйствие. Такива лѣкарства имаме много; ще посоча само солитѣ на салициловтѣ киселина, която употребяваме въ медицината като лѣкъ противъ ревматизма.

Следъ четвъртъ часть или най много следъ половинъ часть отъ приемането имъ, ние съ нѣколко капки разтворъ отъ железенъ перхлоридъ получаваме единъ хубавъ моравъ цвѣтъ въ епруветката, въ която сме влили малко урина. Тоя цвѣтъ е характеренъ за салициловитѣ соли и показва колко бързо тѣ се отлъчватъ отъ организма. Въ нѣколко часа вече никакви следи отъ салицилови препарати въ тѣлото ни нѣма. Тоя родъ лѣкарства наричаме — бързоотлъчващи се. Има обаче други, които не тѣй бързо напушватъ организма. Типъ на такива лекарства може да послужи дигиталтъ (растението „напрѣстникъ“, което се намира лѣтно време по балкана), чийто листи съдържатъ единъ алкалоидъ — силно дѣйствующе вещество наречено дигиталинъ и който се употребява противъ известни болести на сърцето). Този дигиталинъ само следъ нѣколко дни се изхвърля отъ организма и го очисти окончателно. Ако почнемъ да даваме всеки денъ на организма отъ това лекарство, то по причина на неговото бавно отлъчване натрупва се, акумулира се въ тѣлото и болния намѣсто полза да получи, то съвсемъ обратното се случва. Тоя родъ лекарства се наричатъ: натрупващи се, лекарства съ бавно отлъчване. Алкоола е именно отъ тоя последенъ родъ лекарства. Той не се отлъчва, не напуша организма тѣй лесно, напротивъ натрупва се. За да констатираме това нѣмаме нужда отъ химически реакции. Всеки отъ читателитѣ вървамъ е ималъ случай да забелѣжи у хора, които пиятъ спиртни напитки (презъ денътъ) на другия денъ сутринта още ги боли главата и *дѣха имъ мирисе на вино или ракия* споредъ каквото сж пили презъ денътъ (защото алкоола се отлъчва освенъ чрезъ бѣбрецитѣ, но и чрезъ бѣлитѣ дробове). Представете си сега, че човекъ употребява всеки денъ спиртни напитки ако и въ малко количество. Тѣхния алкоолъ понеже не може бързо да се отлъчва, ще се натрупва постепенно и за нѣколко дни малкото количество ежедневно приеманъ алкоолъ ще се понатрупа въ организма му и ще съставлява вече едно порядъчно количество, подъ чието влияние ще останатъ, постоянно клеткитѣ на тозн нещастенъ организмъ, казвамъ постоянно, защото колкото алкоолъ се отлъчва ежедневно отъ по рано приетия, то той се и ежедневно набавя, за да се пакъ отлъчи само следъ два или три дена. По тоя начинъ и най умерения постояненъ пиячъ, става ще нече съ продължение на времето единъ порядъченъ алкооликъ. Той пакъ си гледа работата, веселъ събеседникъ е, почтенъ и порядъченъ човекъ е, но и порядъченъ алкооликъ става и то съвсемъ несъзнателно; та следъ време ако не той, то децата му ще плащатъ за него и то съ лихвитѣ, за лошата наследственостъ, която той имъ остава.

Строго установенитѣ научни изследвания разпрѣсватъ въ сегашно време и последнитѣ следи отъ лъжливиотъ учение за полезното дѣйствие на спиртнитѣ напитки при умереното тѣхно употребление и ни сж показали, че алкоола въ каквото количество и да бжде приетъ, не е нищо друго освенъ една парализираща отрова, която поразява при това най много клеткитѣ на сивото мозъчно (на хората на главния мозъкъ), т. е. преди всичко висшитѣ центрове, които управляватъ умственното и нравственното самосъхранение у человека.

II-о. Още преди 25 години французски лѣкари:

Люние, Легренъ, Манянъ сж установили до очевидностъ новото учение, което може да се нарече *учение за неунищожяемостта на отровнитѣ силици*, което се напълно прилага къмъ дѣйствието на спиртнитѣ напитки върху организмъ. Това учение гласи: „когато на живата материя дѣйствува една смъртоносна доза алкоолъ тя, като задушливъ газъ, изведнажъ прекратява явленията на живота въ организмъ. Но ако сжщото количество отрова (алкоолъ) се употребява въ малки дози, то се произвежда пакъ сжщата сума дѣйствия като при еднократно приемане, съ тази само разлика, че повредата ще бжде разпредѣлена на дълги срокове, може би и на много поколения“.

Това натрупваще се дѣйствие на алкоола довежда организма до свиване съ него, заставя го постоянно да увеличава приеманата доза, която разрушава бавно тъканитѣ и функциитѣ на този организмъ и рано или късно пагубното дѣйствие на алкоола се проявява въ всичката си грозота, било върху самия пиячъ, било върху неговото поколение. Увеличението на злото, създадено първий пжтъ отъ алкоола, следва по после въ сжщинска геометрическа прогресия. Пиянството съ неговитѣ последствия се явяватъ като семеенъ порокъ, като болестъ въ родътъ. А последствията отъ това сж толкова разнообразни, колкото печални. Умствената неуравновесеностъ, епилепсията, истерията, конвулсиитѣ, идиотизма, охтиката, ето какво ни даватъ изследванията върху наследството отъ алкоолизма. А пжкъ ние видѣхме по-рано какъ постоянно, незабѣлѣзано, най-порядъчния, най-почтения човѣкъ става най-порядъченъ алкооликъ. Такива алкоолици ние ги имаме за жалостъ твърдѣ много. Такива хора, които сж наследили отъ здравитѣ си и неалкоолизиранни родители и прародители добра, здрава конструкция, биватъ почти до края на живота си въ добро на гледъ здраве. Нашитѣ опоненти, винаги такива ни посочватъ, за тѣхъ казватъ: всичкото ваше учение за вредата отъ алкоолнитѣ напитки е праздна работа, щомъ като човѣкъ не се напива. Ето вижте дѣдо Иванъ, дѣдо Стоянъ и пр. нали все пиятъ, я ги вижте какви сж здравеняци и занаята си работятъ и търговията си гледатъ, а и здравето имъ е отлично! На тези наши опоненти ще кажемъ следното: Вие имате предъ видъ само пиячитѣ, но никакъ не си давате трудъ да проследитѣ, да видите какво става съ дѣцата на тия алкоолици. Ако си направите тоя трудъ, то ще видите, че най-първитѣ дѣца на тия хора сж най-малко засегнати, отървали сж се най-леко, защото алкоолната отрова у баща имъ не е дълбоко разрушила жизненитѣ му сили; а това дѣло на разрушение се върши бавно но постоянно и върви въ геометрическа прогресия. То бива толкозъ по-голъмо и по-дълбоко, колкото по-продължително е било пиенето на алкоолъ. Последующитѣ деца на тия почтенни хора алкоолици биватъ все повече и по-дълбоко засегнати като най-последнитѣ даже иматъ конвулсии въ детинството си или умиратъ отъ менингитъ. Тѣй напримеръ, познавамъ единъ порядъченъ и честенъ човѣкъ, добъръ занаятчия, но алкооликъ сега надминава 80 год. възраст, здравъ, румянъ да ти е драго да го гледашъ. Първия синъ на този веселякъ старецъ е съ задоволително здраве при всичко, че нѣма свежестта на бащиното си лице. Втория му синъ е слаботелесенъ, сухъ,

желтъ, недъгавъ и твърде нервозенъ; дѣцата му често боледуватъ и иматъ конвулсии. Третия синъ е още по-слабъ, тѣсногърдъ, отлаганъ винаги отъ наборната комисия и не служилъ, плевритиченъ е и си носи тамяна подъ носътъ, както казватъ по нашенско. А четвъртия — той е здравъ тѣлесно, но умопобърканъ! Дъщеритъ на този старецъ сж женени въ други градове и какво е тѣхното физическо и умствено здраве не зная. Другъ единъ примеръ: Разправяли сж ми за единъ старъ селски свещеникъ, който ако и да живѣе въ града е ималъ селска енория. Тоя свещеникъ, сега покойникъ, е билъ голѣмъ поклонникъ на Бакхуса; когато е отивалъ на погребение въ село, то още изъ пѣтя опелото е бивало изчетено, а когато пристигне въ село, оставало е само да се зарови умрѣлия, да се похапне и посрѣбне за Богъ да прости и следъ това пакъ на кончето и обратно въ града въ най-весело настроение. Неговия синъ, сжщо покойникъ, бе сжщо като баща си голѣмъ алкооликъ. За него казваха изъ града, че е изпилъ една лжджа спиртъ (лжджа казватъ по нашенско на басейна на минералнитъ бани — нѣщо около 35 куб. метра). Този човекъ е сега сжщо покойникъ, помина се сравнително младъ на около 55 годишна възраст. Неговитъ дѣца не харосаха: едни отъ тѣхъ още малки се поминаха, другитъ сж слаби и недъгави едва ли ще могатъ на една по-сериозна белѣстъ да отраятъ. Познавамъ единъ турчинъ занаятчия, веселъ, здравъ, бѣлъ червенъ но, който си пие редовно мастиката всѣка вечеръ безъ да се опива, тъкмо се весело настроива, даже когато количеството е порядъчно — не го хваща вече: умеренъ пиячъ: Е добръ още първото дѣте на този човекъ плаща вече бащини грѣхове: то е едно кривогледо момче, което още на 7-та си година почна да пие ракия като баща си и на това отгоре е и слабоумно. Като се напие, то почне да бие майка си и баща си съ камъни. Сега ходи като обикновенъ работникъ да работи гдѣто намѣри, каквото спечели изпива го, все се бие и все него биятъ. Бихъ могълъ да приведа други много по грозни, просто потресающи примѣри на алкоолна наследственоскъ и това е достатъчно да ни убеди въ вредата отъ употребата и на най-малкото количество спиртъ.

Д-ръ Драгневъ.

Алкоолизма.

(Продължение отъ брой 4).

Колкото по-нисше е по организацията си нѣкое животно, толкова по-голѣмо значение иматъ въ живота му рефлексивнитъ движения. По такъвъ начинъ, пияниятъ човѣкъ, като че пада нѣколко степени по-долу по зоологическата стълба, временно възвръщащъ се къмъ епохата, когато по-голѣмата частъ отъ жизненитъ му функции се състояла въ рефлексивнитъ движения.

Обикновенитъ всеизвестни психични проявления на пиянството, като — веселостъта, подеъмъ на духа, лекостъ на движенията, смелостъ, прямота, всичко това сж различни следствия на една и сжща причина: ослабване висшитъ душевни функции и усиление функцията на нисшитъ; отпадне интелектуалната страна на психичния животъ и преобладаване на рефлексивната страна. Лошото настроение, упадъкътъ на духа, страхливостъта, по-

Международна учителска федерация за борба съ алкоолизма.

На 24 августъ 1923 год. презъ време на 17 международенъ противоалкооленъ конгресъ въ Копенхагенъ 20 представители на 10 различни държавства, следъ предварителни съвѣщания основали *учителска международна противалкоолна федерация*, чиято цѣль споредъ § 2 отъ устава ѝ е: „Да подържа връзки между учителскитъ противоалкоолни сдружения отъ всички страни; да основава дружества за противоалкоолно възпитание на децата. Най-вече федерацията ще се стреми: да въведе задължително хигиенно обучение въ училищата на всички страни и да влезе въ връзки съ движението на младежъта навсѣкжде.

Избрано е управително тѣло, както следва: Председателъ Д-ръ Р. Шрекеръ — Германия; секретаръ Фр. Хенелъ — Германия; касиеръ — Вилхелмина Ломанъ — Германия; членове: М. Шомела — Финландия, Р. Иохансонъ — Швеция, М. Езбекъ — Дания, проф. Д-ръ Пиозецки — Полша и Фрида Файхтинеръ — учителка Виена.

Тримата главни функционери ще трѣбва да бждатъ винати отъ една страна, смѣтана като седалище на федерацията. За периода до идния конгресъ за такова седалище е избрана Германия.

Органътъ на федерацията е „Наученъ Въздржателенъ Вестникъ“ — Бостонъ.

Всѣки въздржчикъ трѣбва да получава научния органъ на въздржаннето сп. „Борба съ алкохолизма“

Годишенъ абонаментъ 30 лева.

Редакторъ: Д-ръ Хар. Нейчевъ.

ул. „Царъ Самуелъ“ № 73.

Другарю, внесе ли членскитъ си вносъки? Изплати ли абонамента си? Подири ли нови членове, нови абонати? Не? — Тогава ти не си изпълнилъ първия дългъ на добрия въздржчикъ. Изпълни го — за да бждешъ първи! . . .

дозрителността, скритостъта, — всичко това въ повечето случаи е резултатъ на различни процеси, ставащи въ сферата на интелекта. Ослабването на интелекта отъ нѣкое наркотическо вещество освобождава жизнената сила на нервната ни система отъ задржжното влияние на висшитъ центрове, а това освобождение на скрити до тогава сили се проявява като подеъмъ на духа, изобилие на енергия и пр.

Изхождайки отъ току-що изложенитъ възрения за алкоолното действие, ний можемъ да кажемъ, че всеобщата потребностъ отъ опиване, забележана въ всички времена и народи, е нищо друго, освенъ потребностъ отъ временно ослабване на висшитъ психични функции. Като че ли човѣчеството, получило отъ природата най-сжкия даръ — интелекта, още е неспособно да се справи съ този драгоценъ товаръ и отъ време на време чувствува непреодолима нужда да отслаби, макаръ до известна степенъ, неговата тежестъ. (Следва).

Прев. Ив. П. Андреевъ.

II редовен конгресъ на Учител. Н. Въздрж. Съюзъ. (Варна, 8—10. VII. 1923 год.).

IV заседание, 10. VII. преди обѣдъ.

Председателъ Ив. П. Андреевъ, секретаръ Аг. Христовъ.

Чете и приема се устава. Членъ по членъ. Членъ 18 се приема съ прибавката: Касиера може да задържа въ себе си до 200 лв., а останалитѣ да внася въ нѣкое държавно-кредитно учреждение. Чл. 23 — съ прибавката: всѣки действителен членъ задължително получава съюзния органъ. Чл. 29 — съ прибавката: конгреса се насрочва отъ Управителния съветъ на съюза, съ членоветѣ — ядра, а извънредния, когато стане нужда. Чл. 31 — съ прибавката: устава се изменява по решението на $\frac{2}{3}$ отъ делегатитѣ. Чл. 33 — съ следната добавка: съюза престава да съществува, когато остане съ по-малко отъ 20 члена.

Прие се доклада на ревизионната комисиия и следъ даденитѣ напътствия за бъдещата работа и дейностъ, се освободи централната управа отъ отговорностъ.

Реши се, да се почне издаването на съюзенъ органъ, който да се именува „Противоалкохолень листъ“ — месеченъ органъ на Учител. Неутр. Въздржателенъ Съюзъ за борба съ алкохолизма въ България. Вестника е задължителенъ за всѣки съюзенъ членъ. Освенъ това, всѣки членъ задължително разпространява по 10 екз. отъ всѣки брой. Всѣки членъ задължително получава и научния органъ на Съюза, списание „Борба съ алкохолизма“.

Възложи се на ревизионната комисиия да изработи единъ бюджетно-проектъ за идната съюзна година, който да бже докладванъ въ следобѣдното заседание. (Следва).

Фондъ „Агитация и борба“.

Семейство Д. Еневи — с. Слатина — Никополско, по случай 6 месеца отъ рождението на милия имъ синъ Янко 50 лв.

П. Митковъ гр. Фердинандъ 10 „

П. Н. Сжбчевъ гр. Габрово 10 „

Отъ брой 7 876 „

Всичко: 946 лв.

НАШЪ ЖИВОТЪ.

Противоалкохолна делегация отъ представители на I. O. G. T. N., учителския, лѣкарския и жѣлзничарския въздржателни съюзи, женското християнско Д-ство, Българския Евангелски Съюзъ и на Противоалкохолния Секретариатъ въ България се е явила въ Народното Събрание предъ Председателя на камарата г-нъ Б. Вазовъ, М-ръ Председателя, М-ра на Вътрешнитѣ работи, Министра на търговията и предъ депутати, на които е представила изложение по исканията на противоалкохолното движение, които могатъ да се сведатъ главно въ 4 пункта:

1) Въвеждане задължително противоалкохолно обучение въ всички видове училища;

2) Даване правото на местна забрана при участие на двата пола;

3) Закрила и насърчение на безалкохолното производство и

4) Подкрепа на противоалкохолното движение.

Г-нъ Г. Министритѣ и г-нъ Председателтъ на Камарата сж изказали съчувствието си къмъ идеята на противоалколизма и сж дали обещания и увѣрения, че „възможното ще се направи“. Дано!

Мнозина Г. лѣкари, учители и ученици изказватъ въсхищенията си отъ доброто списване на вестника ни и съ въсторжени слова му пожелаватъ успехъ въ борбата. Редакцията, като изказва горещата си благодарностъ за моралната подкрепа въ трудното начало, пожелаватъ, щото всѣки съ що може да допринесе нещо за закрепването на вестника и съюза ни. Толкова малко е направено — толкова много има още да се прави!

Съюзната година е къмъ края си. Всѣки другаръ и другарка трѣбва да проявятъ максимумъ усилия за записване нови членове на съюза и нови четци на вестника. Не само това. Членски вноски, абонаментъ, суми отъ разпродажба на вестника, — всичко трѣбва да се внесе и издѣлжи. Нито единъ не изправенъ членъ въ съюзния отчетъ! Другари, да се явимъ въ конгреса ни многобройни, напълно изправни и достойни изпълнили дълга си!

На съюзнитѣ членове вестника експедираме въ връзки съ по 11 екз. отъ всѣки брой. Това се най-щателно провѣржава отъ нѣколко души при експедицията. Единия екз. е абонамента на члена, а 10-те екз. сж за разпродажба съгласно конгресната резолюция. Другари, които биха получили връзка съ по-малко отъ 11 екз. веднага да направятъ справка въ пощата и ни уведомятъ.

Ние замолваме Главната дирекция на пощите да обърне внимание когото трѣбва да не се ощетява по този начинъ вестника ни, който едва покрива разноснитѣ си. Ако нѣкому се иска да чете „Противоалкохолень листъ“ — той може да го има само срещу 10 лева годишно.

Старозагорското скол въздржателно ядро е разпръснало нашия вестникъ въ 130 екз. на учителската педагогическа конференция въ гр. Ст. Загора. Нашиятъ лозунгъ сж красили салона, въ който е заседавала конференцията. Достоенъ примеръ за подражание на тъй дейнитѣ въ всѣко отношение другари изъ Старозагорския край! Събрания, срещи конференции трѣбва да бждатъ огласени съ мощния зовъ на трезвеника, трѣбва да бждатъ заллани съ противоалкохолната литература!

Деца, които посядава физично, алкохолътъ съсипва морално; тия, които не е успѣлъ да порази съ епилептия, лудостъ или идиотизъмъ, той е запазилъ за тъмницата, кагората и бесилката.

Д-ръ Хар. Нейчевъ.

Печатница „ЗОРА“ Варна. Наемателъ Печатарска Произв. Коопер. „ЕДИНСТВО“